

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Архітектурно-художній інститут
Кафедра образотворчого мистецтва

СИЛАБУС

Освітнього компонента – **ВК 2**

Навчальна дисципліна – **Сучасні проблеми мистецтвознавства**

Освітній рівень	другий (магістерський)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	02	Культура і мистецтво
Спеціальність	023	Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Освітня програма	Образотворче мистецтво	
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	контрольна робота	
Форми контролю	залік	

Викладачі:

Копилова Надія Олександрівна, кандидат культурології, асистент кафедри образотворчого мистецтва, nadiya.kopylova02@gmail.com

В процесі вивчення даної дисципліни студенти набувають знання та вміння: володіння фаховою термінологією; трактування культурологічних, соціокультурних етапів розвитку; аналізу і пояснення історичних, художньо-естетичних аспектів розвитку світового та українського образотворчого і декоративного мистецтва.

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: Історія мистецтв, Історія образотворчого мистецтва, Сучасне образотворче мистецтво.

Диференційовані результати навчання:

знати:

- періодизацію світової та вітчизняної культури і мистецтва, історичні художні стилі, стильові особливості творів образотворчого мистецтва різних часів;
- структуру мистецтвознавства, місце мистецтвознавчої науки у структурі

- гуманітарних дисциплін;
- основні етапи розвитку теорії та методології мистецтвознавства, імена провідних теоретиків мистецтва, їх програмні наукові праці, основні принципи їх мистецтвознавчих теорій;
 - сучасні напрямки розвитку мистецтвознавства;
 - основні тенденції розвитку світового і вітчизняного сучасного мистецтва;
- володіти:
- термінологічним апаратом мистецтвознавчої науки, знанням основних мистецтвознавчих теорій;
 - методологією аналізу художніх творів, здатністю сприймати, інтерпретувати та характеризувати твори образотворчого мистецтва, використовуючи понятійний апарат мистецтвознавчої науки;
 - високою культурою думки, глибиною сприйняття естетичних та духовних цінностей, вмінням встановлювати особисте ставлення до художніх творів, аргументуючи власні думки, судження;
- вміти:
- відрізняти художні течії і напрями образотворчого мистецтва, орієнтуватися у різноманітні форм сучасного мистецтва;
 - застосовувати теоретико-методологічний інструментарій (зокрема спеціальні мистецтвознавчі та міждисциплінарні методи) для аналізу художніх творів,
 - аналізувати та систематизувати інформацію з різних джерел, грамотно презентувати результати самостійної роботи;
 - мотивувати емоційно-особистісне ставлення до художніх творів.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/п	Назва тем, змістовних блоків та модулів	Кількість годин		
		лекції	практичні	самостійні
1	Тема 1. Місце мистецтвознавства у сучасній структурі гуманітарних дисциплін	2	2	8
2	Тема 2. Історія мистецтвознавчої науки. Традиційні стратегії аналізу творів мистецтва	2	2	9
3	Тема 3. Художній твір як культурний текст. Семіотика мистецтва	2	2	9
4	Тема 4. Сучасне мистецтво як феномен культури. Нові форми художньої творчості.	2	2	8
5	Тема 5. Мистецтво в системі соціальних комунікацій. Трансформація сучасного арт-простору. Проблематика аналізу сучасних форм мистецтва	4	4	9
6	Тема 6. Сучасні художні процеси в Україні. Розмаїття форм художньої творчості в українській культурі наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. Проблематика сучасного мистецтва Одеси	4	4	10
7	Виконання контрольної роботи			5
	Всього	16	16	58

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Сучасні проблеми мистецтвознавства» складає 60 і 100 балів і може бути досягнутий наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Реферат	1	30	50
Контроль знань:			
- Поточний контроль знань (доповіді, виконання практичних завдань)	2	30	50
- Підсумковий (семестровий) контроль знань	1		
Разом		60	100

З дисципліни передбачено виконання реферату.

Реферат виконується згідно з темами лекційних та практичних занять курсу.

Орієнтовна тематика реферативних робіт:

1. Основні етапи становлення історичного мистецтвознавства Нового часу: від Дж. Вазарі до Й. Вінкельмана
2. Біографічний підхід в мистецтвознавстві
3. Психологічні підходи до вивчення мистецтва
4. Іконологія як метод дослідження образотворчого мистецтва (за працями Ервіна Панофскі)
5. Особливості формального аналізу художніх творів: історія та сучасність
6. Історія мистецтва як історія духу: мистецтвознавча теорія М. Дворжака
7. Проблема «смерті автора» в сучасному мистецтві
8. Метод деконструкції у дослідженні художніх творів
9. Феміністична методологія в мистецтвознавстві (за працями Г. Поллок)
10. Постколоніальні стратегії: досвід художньо-мистецьких практик
11. Рецепція мистецтва у працях С. Шама
12. Трансформація мистецтва скульптури у ХХІ ст.
13. Реклама як феномен естетичної культури
14. Особливості мистецтва нових медіа
15. Фотографія в системі мистецтв: вплив новітніх технологій
16. Естетика хаосу в сучасному мистецтві
17. Роль символу в сучасному мистецтві
18. Трансформація простору музею в сучасній культурі
19. Мистецтво як соціальний проєкт
20. Місце традиційних жанрів живопису серед форм сучасного мистецтва

21. Проблематика класичного мистецтва у добу сучасних технологій
22. Особливості розвитку української мистецтвознавчої науки
23. Основні тенденції сучасної скульптури України
24. Особливості розвитку мистецтва графіки у сучасній Україні
25. Абстракціоністські мотиви в сучасному українському мистецтві
26. Постмодерністські прийоми створення художнього образу: вітчизняний досвід

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Бойлен А. Л. Візуальна культура. Київ: ArtHuss, 2021. 208 с.
2. Вишеславський Г. Contemporary art України – від андеграунду до мейнстріму. Київ: ПСМ НАМ України, 2020. 256 с., іл.
3. Клековкін О. Ю. Мистецтво: Методологія дослідження. Методичний посібник. Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України. Київ: Фенікс, 2017. 144 с.
4. Копилова Н. Конспект лекцій з дисципліни “Сучасні проблеми мистецтвознавства” для студентів спеціальності 023 “Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація” освітнього рівня “Магістр”. Одеса: ОДАБА, 2023. 34 с.
5. Матоліч І. Проблематика сучасного мистецтвознавства України. *Вісник Львівської національної академії мистецтв*. 2017. Вип. 34. С. 41-50.

Додаткова література

1. Кара-Васильєва Т. Сучасне українське мистецтвознавство: новий погляд, переосмислення та наукова координація. *Вісник НАН України*. 2014. № 8. С. 33-39.
2. Котова О. Особливості Одеської школи живопису з другої половини ХХ ст. до сьогодні. *МІСТ: Мистецтво, історія, сучасність, теорія*. 2013. Вип. 9. С.137-145.
3. Левчук Л. Т., Кучерюк Д. Ю., Панченко В. І., Оніщенко О. І. Естетика. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 520 с.
4. Шевнюк О. Л. Словник термінів образотворчого мистецтва: навч. посіб.: вид. 2-ге, випр. і доп. Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. 100 с.
5. Taylor B. (2005) Art today. London: Laurence King. 256 p.